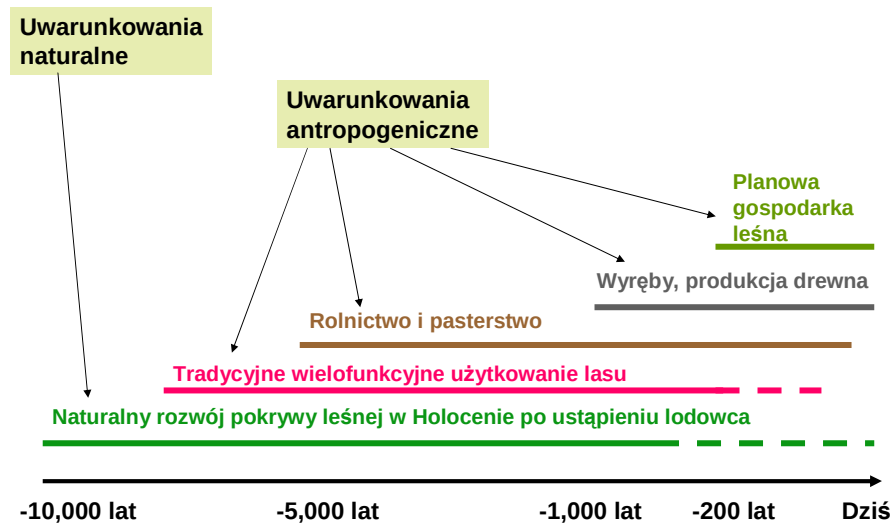

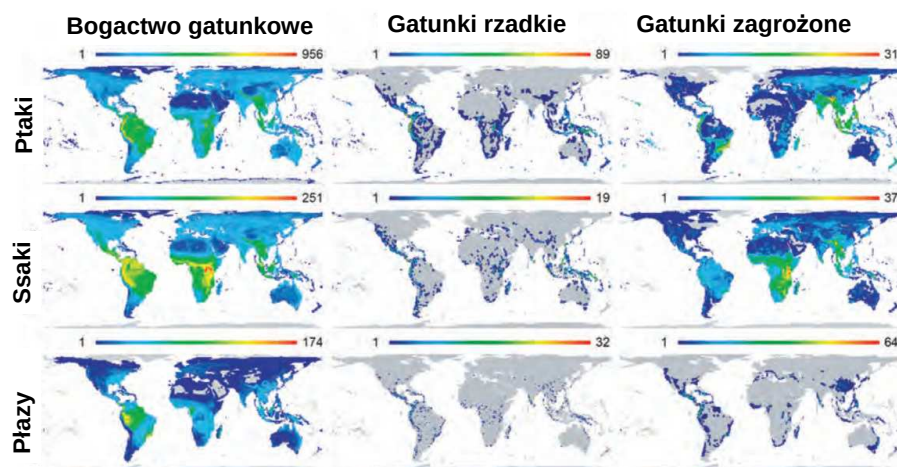

Rzeczywisty obraz jest bardziej skomplikowany...

Naturalne uwarunkowania bioróżnorodności lasów:

(1) Położenie w strefie biogeograficznej

Źródło: Grenyer et.al 2006

Naturalne uwarunkowania bioróżnorodności lasów:

- (1) Położenie w strefie biogeograficznej
- (2) Regionalne i lokalne zróżnicowanie warunków glebowych i wodnych

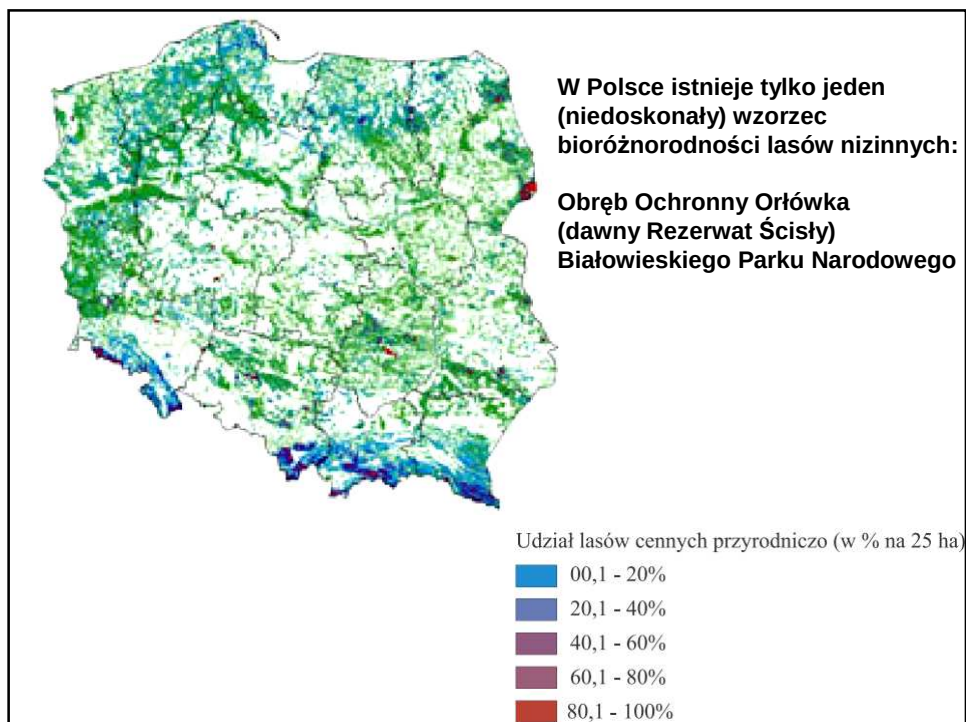

Fragment Białowieskiego Parku Narodowego

Naturalne uwarunkowania bioróżnorodności lasów:

- (1) Położenie w strefie biogeograficznej
- (2) Regionalne i lokalne zróżnicowanie warunków glebowych i wodnych
- (3) Bogata struktura przestrzenna lasu naturalnego (drzewa wszystkich klas wieku, martwe drewno)

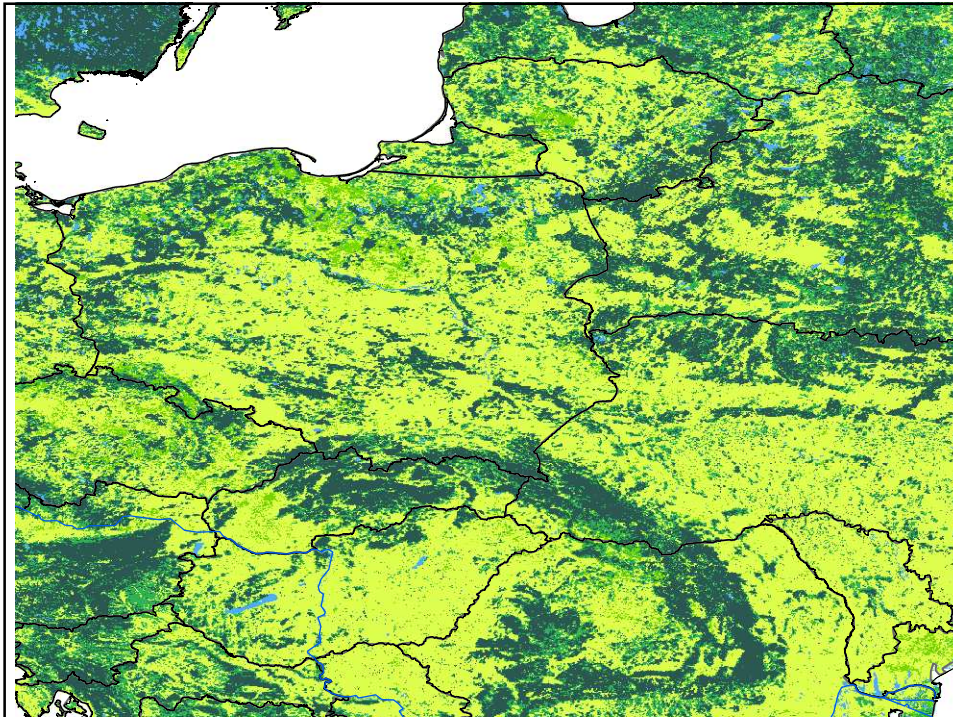
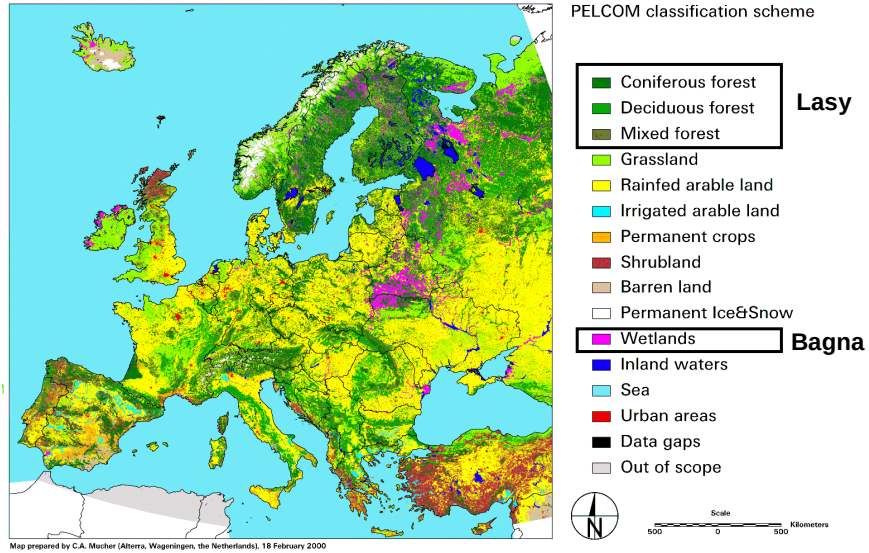

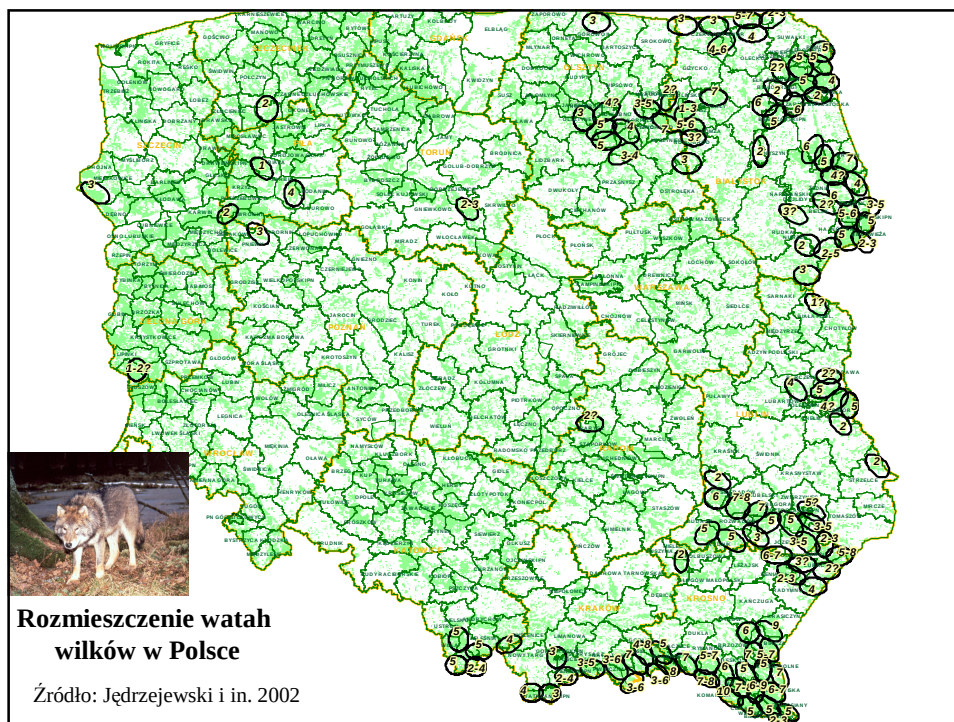
„Gorący punkt” bioróżnorodności w skali europejskiej

- 1070 gat. roślin naczyniowych
- 650 gat. mszaków i porostów
- 4,000 gat. grzybów
- 10,000 gat. owadów
- 180 gat. ptaków
- 58 gat. ssaków

Antropogeniczne uwarunkowania bioróżnorodności lasów:

(1) Historia kurczenia się pokrywy leśnej kraju w ostatnim tysiącleciu

Antropogeniczne uwarunkowania bioróżnorodności lasów:

- (1) Historia kurczenia się pokrywy leśnej kraju w ostatnim tysiącleciu
- (2) Wielofunkcyjne użytkowanie zasobów leśnych w ostatnim millenium

H. Muntz, „Polowanie na niedźwiedzia w Puszczy Białowiejskiej”, 1783

„...działo się to leśne życie obok sąsiedniego, polnego, ale nikt go nie utrwał.”

Czesław Miłosz, *Piesek przydrożny*, 1998

Antropogeniczne uwarunkowania bioróżnorodności lasów:

- (1) Historia kurczenia się pokrywy leśnej kraju w ostatnim tysiącleciu
- (2) Wielofunkcyjne użytkowanie zasobów leśnych w ostatnim millenium
- (3) Planowa gospodarka leśna w ciągu ostatnich 200 lat

„Najtrudniejsze i najważniejsze zadanie leśników stanowi ich rola, jako regulatorów i przyspieszycieli procesów naturalnych, odbywających się w puszczy.

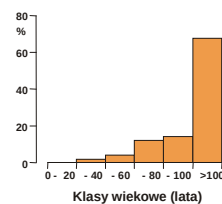
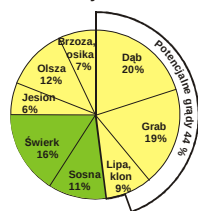
W lesie pierwotnym odnowienie jego odbywa się w ciągu długich okresów, stopniowo, w zależności od tego jak i kiedy obumierają drzewa stare. Leśnicy ten proces przyspieszają, regulują, a nawet zmieniają jego kierunek, uskuteczniając śmierć starodrzewia i narodziny drzew młodych cięciem i zalesieniem sztucznym. [...]

Racjonalna gospodarka leśna w puszczy wymaga **uporządkowania lasu pierwotnego**, wprowadzając systematyczny układ klas wieku, zmuszając do odpowiedniego ugrupowania różnych gatunków drzew na terenie...”

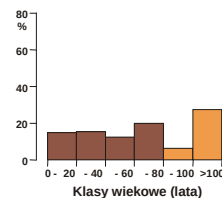
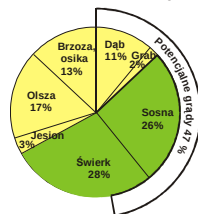
F. A. Ossendowski, „Puszcze polskie”, 1936

Procent powierzchni pokrytej drzewostanami zdominowanymi przez określony gatunek lub klasę wiekową drzew

Rezerwat ścisły Białowieckiego Parku Narodowego (47 km², Polska)

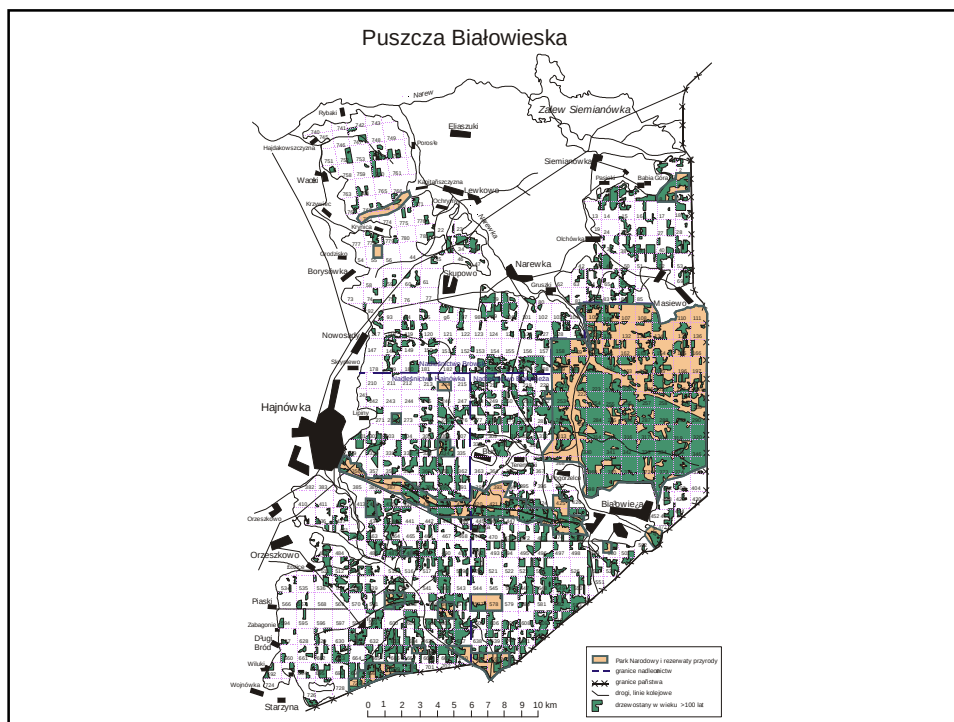

Inne lasy w części polskiej (529 km²)

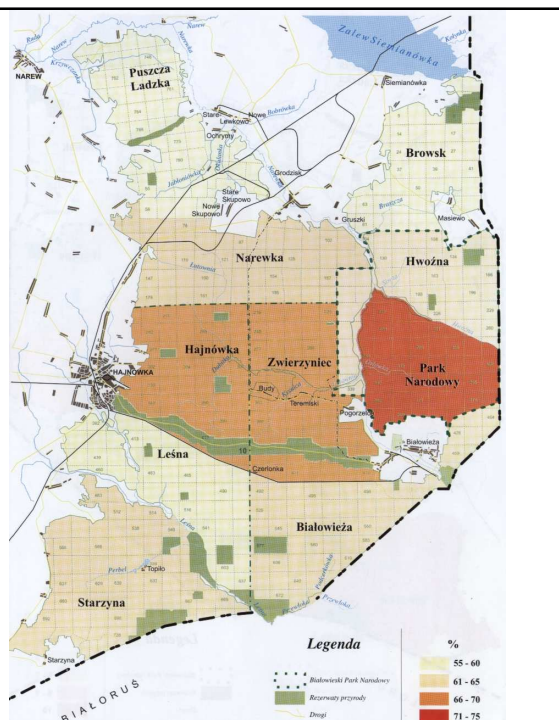
gatunki liściaste drzewostany pochodzenia naturalnego
gatunki iglaste drzewostany sadzone

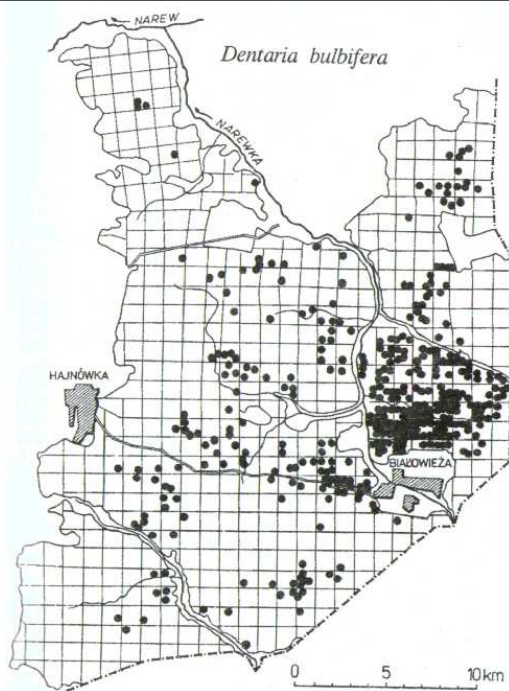
Waloryzacja Puszczy Białowieskiej na podstawie fauny bezkręgowców glebowych i epigeicznych

Źródło: Szujewski i in. 2001

Żywiec cebulkowy w Puszczy Białowieskiej

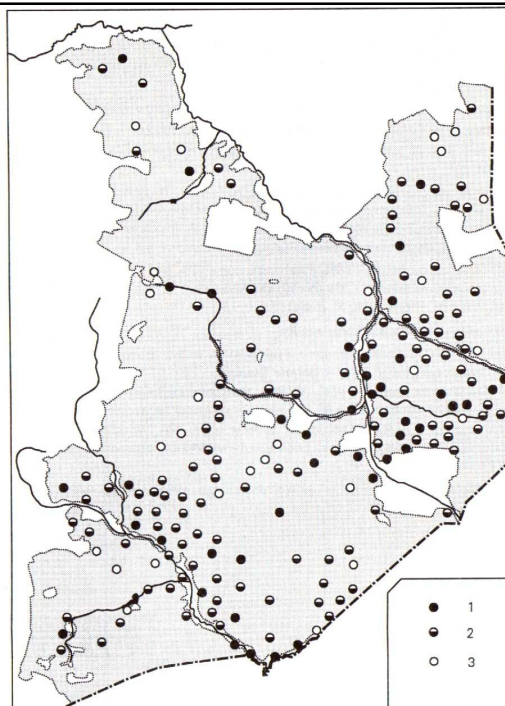
Źródło: Sokołowski, 1995

Rewiry lęgowe dzieciola białogrzbiatego w Puszczy Białowieskiej

- 1 gniazdowanie pewne
- 2 gniazdowanie prawdopodobne
- 3 gniazdowanie możliwe

Źródło: Pugacewicz, 1997

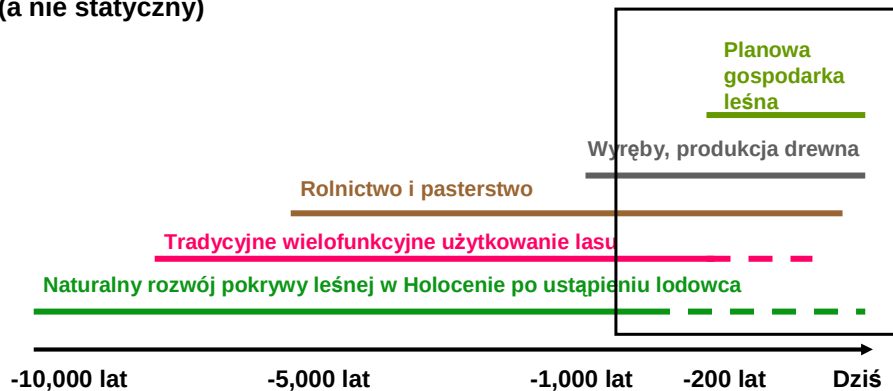

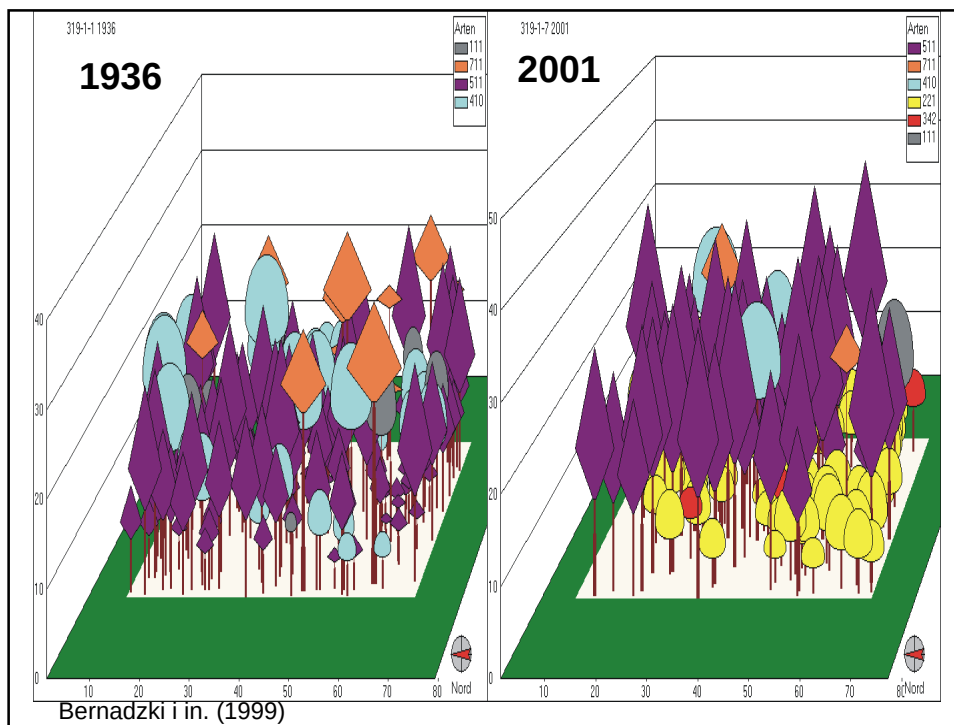

Obecny stan bioróżnorodności lasów jest wynikiem:

- * nadal działających procesów naturalnych
- * regeneracji po zaniku dawnych form użytkowania
- * zmian wprowadzanych przez obecne formy gospodarowania

**Konieczne jest spojrzenie na las jako ekosystem dynamiczny
(a nie statyczny)**

Działania ochronne i formy gospodarowania w lesie mające na celu zwiększenie jego różnorodności biologicznej

muszą mieć kierunek zgodny z dynamiką procesów w ekosystemie leśnym

(zmian naturalnych, regeneracji, itp.).

Zwiększanie udziału liściastych gatunków drzew,
pozostawianie martwego drewna, ...

Działania ochronne i formy gospodarowania w lesie mające na celu zwiększenie jego różnorodności biologicznej

muszą mieć kierunek zgodny z dynamiką procesów w ekosystemie leśnym

(zmian naturalnych, regeneracji, itp.).

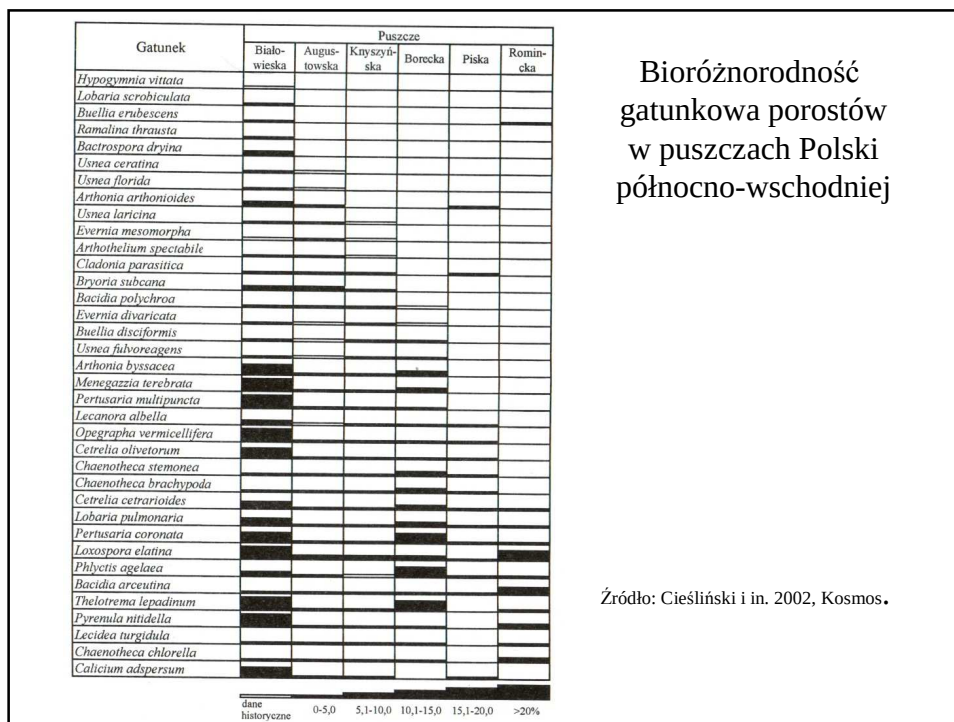
Zwiększanie udziału liściastych gatunków drzew,
pozostawianie martwego drewna, ...

Jeśli idą „pod prąd” tych procesów, będą wymagać ogromnego nakładu pracy i kosztów, aby uzyskać efekt, a w dłuższej skali czasu są skazane na niepowodzenie.

Utrzymywanie otwartych powierzchni w Biebrzańskim PN,
ochrona i reintrodukcja np. głuszca, ...

Dziękuję za uwagę

Polska – lesistość 29%

76% gatunki iglaste (sosna – 68%), 24% liściaste

Trend zmian – 1945 r. – gatunki liściaste – 13%, 2008 r. – 24%

Flora drzewiasta polskich lasów – 38 gatunków (31 – liściaste, 7- iglaste)

Na ponad 50 tys. gatunków mikroorganizmów, grzybów, roślin i zwierząt występujących w naszym kraju 65% związanych jest z lasami (32 tys. gatunków)

Grzyby wielkoowocnikowe – 1200 gatunków